

**VILNIAUS TELEVIZIJOS BOKŠTO ESANČIO SAUSIO 13-OSIOS G. 10, VILNIUJE REKONSTRUKCIJOS
KONCEPCIJOS KONKURSAS**

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. IDĖJA

Šiuolaikinėje visuomenėje žmonės vis dažniau kenčia nuo informacinės taršos. Žmogui vis sunkiau nepasimesti nuolatiniame žinių sraute. Masinės informavimo priemonės tapusios propagandos ir manipuliacijos įrankiu, kurio įtaka vis stiprėja. Vilniaus televizijos bokštas, kaip pagrindinis informacijos siustuvas, po kruvinių Sausio įvykių tapęs kovos už žmogaus laisvės simboliu ir toliau turėtų priminti mums laisvo žodžio ir objektyvios informacijos svarbą.

Rekonstruojant Vilniaus Televizijos bokštą ir siekiant padidinti papildomų paslaugų patrauklumą, pagrindinis siūlomas šūkis ir koncepcija „VILNIAUS TV BOKŠTAS BE CENZŪROS“.

Remontuojant šį ypatingos svarbos inžinerinį statinį siūloma atsisakyti visų padailinimų, išryškinti pagrindinį konstrukcinį karkasą ir statinio stuktūrą. Išgryninti funkcijas, jas eksponuoti. Papildomų paslaugų teikimo ir ekspozicijų įrengimo sprendiniais ir tematika skatinti žmonių samoningumą. Demonstruojant, kaip veikia propaganda, sukurti lankytojams erdvę, kurioje jie galėtų pajusti manipuliacijos ir kontrolės įtaką.

2. EKSPOZICIJŲ KONCEPCIJA IR TEMATIKA

Visų muziejų ir ekspozicijų tematika susijusi su žmonių samoningumo skatinimu, demonstruojant kaip veikia propaganda, cenzūra ir manipuliacija.

Interaktyviuose kompiuteriuose galėtų būti pateikiamas istorinių faktų srautas, eliminuojant kurias nors faktų grupes galima būtų stebėti, kaip tai suponuoja tam tikrą vertinimą. Mokslo inovacijų centre būtų galima stebėti, kaip išbraukus tam tikrą rūšį pasikeičia visa ekosistema ir t.t.

Restorane tų pačių patieklių aprašai, meniu, galėtų būti adaptuoti skirtingų visuomenės sluoksnių, pomėgių ir interesų žmonėms.

Saugumo reikalavimams užtikrinti projektuojama įeigos kontrolė, video stebėjimo kameros, atsiskaitymo kortelės, mobiliųjų telefonų signalų fiksavimo prietaisai ir kita įranga galėtų būti panaudota papildomam atraktyvumui sukurti. Šios sistemos leistų sugeneruoti kiekvieno lankytojo protokolą, kurį galėtų gauti išeidamas, taip žmogus pajustų kontrolės įtaką ir asmeninių duomenų saugumo svarbą.

3. TERITORIJOS SUTVARKYMAS

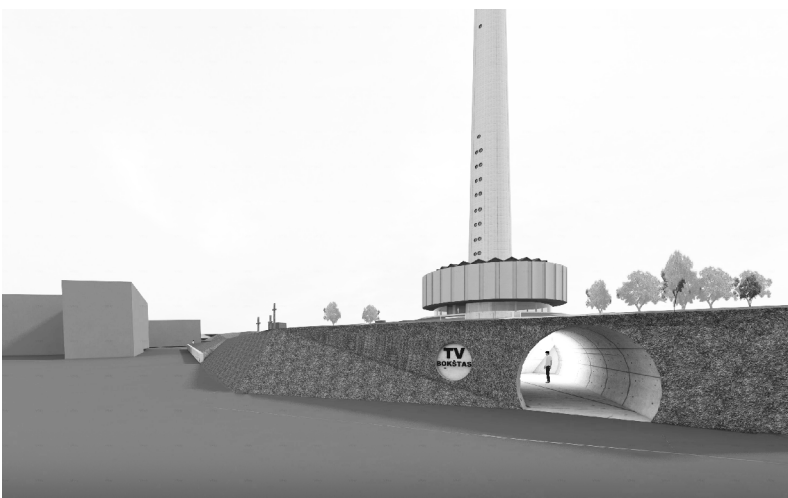
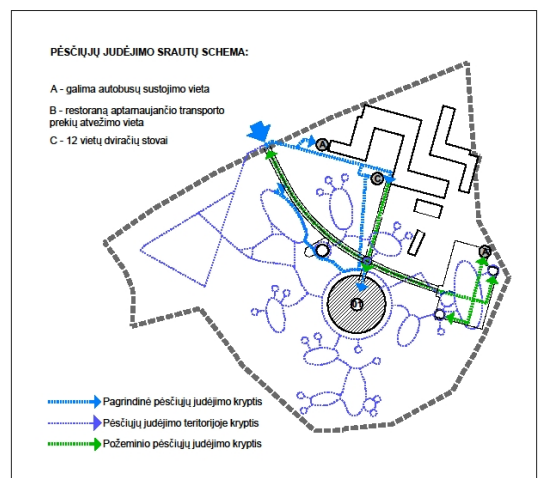
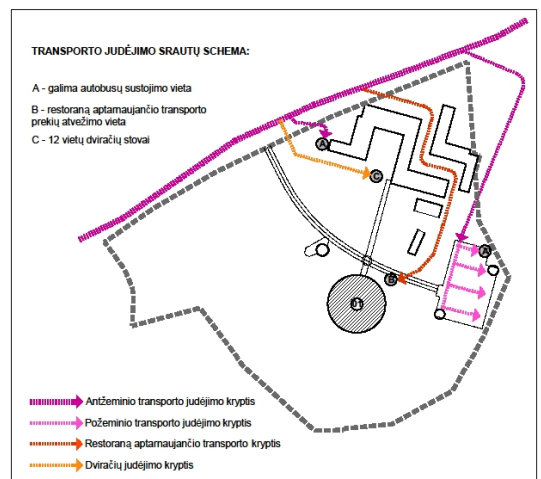
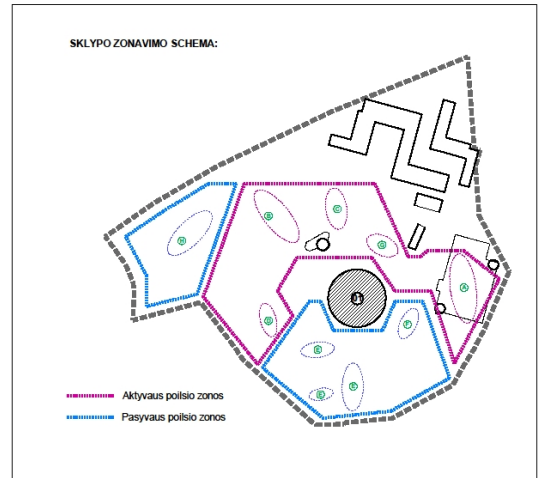
Nors bokštas matomas beveik iš bet kurios Vilniaus miesto vietos, jėjimas ir požeminė galerija suprojektuotas taip, kad būtų patogus darbuotojams, jis nepritaikytas lankytojams, nėra akcentuotas, sunkiai matomas. Tvarkant teritoriją visų pirma siūloma suprojektuoti pagrindinį jėjimą į bokštą iš Sausio 13-osios g. įrengiant „Tunelį“, kuris įsijungtų į esamą požeminę galeriją ir tęstųsi iki projektuojamos požeminės automobilių parkavimo aikštelės rytinėje sklypo dalyje. Nors išsaugomos visos esamų takų trasos, projektuojamas tunelis turėtų tarnauti kaip pagrindinis jėjimas ne tik žiemos metu, bet ir vasarą.

Funkciškai teritorija zonuojama į pasyvią ir aktyvią zonas. Pasyvioji – pietinėje ir vakarinėje sklypo dalyse, ties Sausio 13-osios aukų memorialais ir esamu kryžiumi. Čia perkeliama antenų ekspozicija, įrengiamos piknikų ir poilsio aikštelės.

Aktyvojoje zonoje projektuojamas mini golfas (ant natūralios vejės), disko golfas, lauko kinoteatras (su specialiai projektuojamu nuolydžiu į Sausio 13-osios gatvę, kur žemiausioje vietoje pastatomas ekranas ir numatomas patekimas į „Tunelį“), koncertų zona ir vaikų žaidimų aikštelė.

Esamos senos tvoros teritorijoje pašalinamos. Įrengiama golfo aikštynams tinkanti veja. Naudojant skaldos dangos takus ir skirtingus želdinius, sukuriama organiška grafika. Laikui bėgant takų piešinys gali kisti.

Visi teritorijoje esami saugotini elementai ir vertingosios savybės išsaugomos ir nepažeidžiamos.

4. BOKŠTO SUTVARKYMAS

4.1 KONCEPCIJA

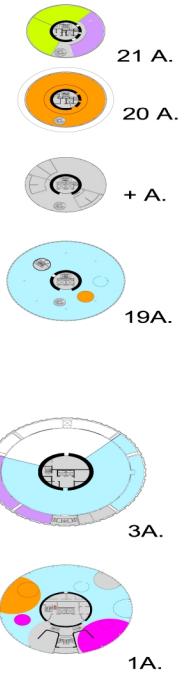
Atsisakant bet kokios „Cenzūros“, esama bokšto erdvė maksimaliai išvaloma nuo nereikalingų ementų. Paliekamos visos laikančios sienos, išryškintas statinio konstruktyvinis karkasas, akcentuojamas bokšto kamienas. Interjere projektuojami kintantys neįpareigojantys objektai, kontrastuojantys su atidengtomis konstrukcijomis, asketiška ir grubia betono faktūra.

Išgryninus 20-21 aukštų konstruktyvą, demontavus pakabinamas lubas ir grindis, patalpų aukščio pakanka įrengti papildomą techninį aukštą.

4.2 Funkcinė schema

Papildomos paslaugos, teikiamos TV bokšte, išdėstomos pagal konkurso sąlygas. 1; 3; ir 19; aukštuose dominuoja edukacinės patalpos. 20 a. projektuojamas restoranas. 21 a. - apartamentai ir konferenčių salė. Bokšto taurėje projektuojamas papildomas aukštas. Tarp 19/20 aukštų, būtų įrengtos techninės patalpos, sanmazgai, restorano virtuvė, pagalbinės patalpos. Tokiu būdu maksimaliai padidėtų restorano ir ekspozicijos erdvės, būtų užtikrintas patogus patekimas į atvirą terasą. Restorano grindys pakiltų aukščiau nei atvira terasa su įvairiomis pramogomis ir besišvalgančių žmonių srautu, tai leistų kurti ramesnę atmosferą, terasos lankytojai netrukdytų esantiems restorane grožėtis miesto panorama.

	APGYVENDINIMAS
	MAITINIMAS
	MUZIEJAI. EDUKACIJA.
	PARDUOTUVĖS
	PATALPŲ NUOMA
	PAGALBINĖS PATALPOS

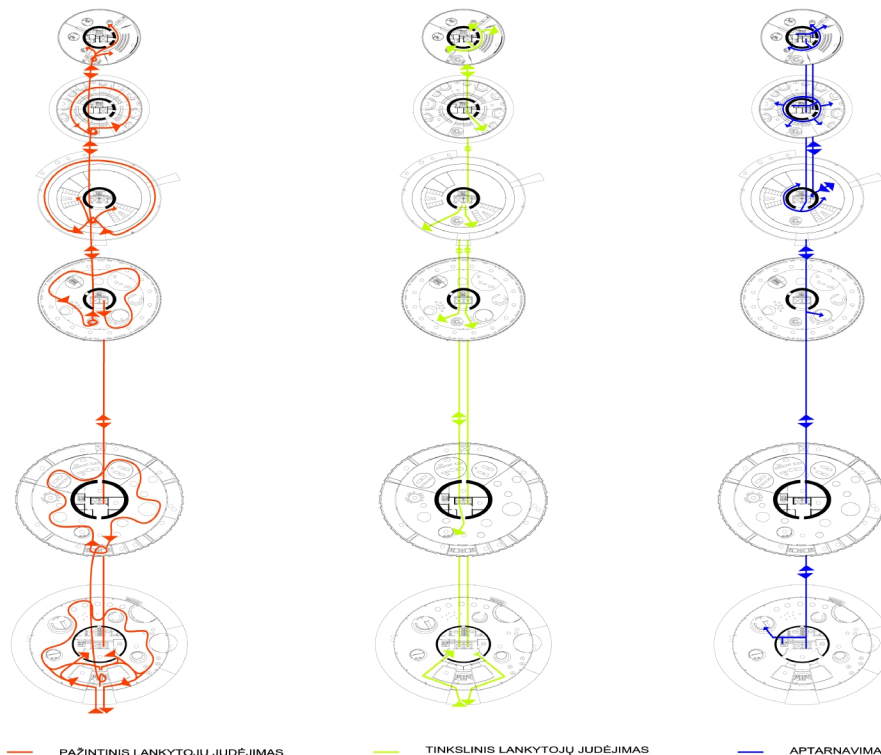

4.3. Cirkuliacijos schema

Lankytojams projektuojami du maršrutai. Pirmasis „pažintinis“ skirtas laisvam judėjimui naudojantis laiptais. Tarp 1-3 a. paplatinama esama laiptinė. Cirkuliacijai tarp 19 - 21 aukštų, projektuojami sraigtiniai laiptai.

Planuojamas „tikslinis“ lankytojų judėjimo maršrutas įgalina lankytojus pasiekti norimą paslaugą greičiausiu būdu, naudojantis liftais.

Apartamentų, restorano ir ekspozicijų aptarnavimo maršrutas numatomas esamu liftu, evakuacine laiptine ir 19 - 21 a. projektuojamu papildomu keltuvu, tiesiai iš virtuvės.

4.4. SPRENDINIAI

Esamoje požeminėje galerijoje įrengiama ekspozicija. Ties laiptais projektuojamos pakeliamos plokštumos skirtos neįgaliesiems. Galerijos pabaigoje, prie bokšto, projektuojamas susikirtimas su nauju tuneliu. Laiptų vietoje projektuojami pandusai, šiek tiek pakeliamos 2 a. laiptinės grindys.

Pirmame aukšte projektuojama atvira erdvė, kurioje įrengiama kavinės zona, ekspozicija Sausio 13-ajai, personalo patalpa, vaikų žaidimo kambarys, suvenyrų parduotuvė. Sanmazgai projektuojami bokšto kamiene.

Trečiame aukšte įrengiamas mokslo ir inovacijų centras. Ekspozicijos projektuojamos laisvai, keliais lygiais. Laboratorijos įrengiamos esamose patalpose prie išorinės atitvaros. Dalį, skirtą LRTC veiklai siūloma neuždaryti, o eksponuoti veikiančius siūstuvus, atitveriant juos stiklinėmis atitvaromis.

Devynioliktame aukšte projektuojama interaktyvi ekspozicija. Įrengiamos transformuojamos matinio polikarbonato ir aliuminio profilių atitvaros bei baldai. Virtuvė ir pagalbinės patalpos iškeliamos į papildomą 19/20 aukštą. Dėl bokšto laikančių konstrukcijų šiame aukšte įrengti langus iki grindų netikslinga, nes būtų pažeistas betoninis taurės pagrindas, todėl visu 19a perimetru siūloma įrengti plačią palangę su integruotais interaktyviais kompiuteriais ir ištraukiamomis kėdėmis skirtomis ramiam skaitymui. Siūloma renovuoti „Paiukščių tako“ besisukančių grindų konstrukciją įrengiant naują mechanizmą ir leisti suktis šiai skaityklos zonai.

Papildomame 19/20 aukšte projektuojama virtuvė, personalo buitinės patalpos, apartamentų aptarnavimo patalpa ir sanitariniai mazgai skirti tiek restorano klientams tiek ekspozicijos lankytojams. Iš šio aukšto projektuojamas patekimas į atvirą apžvalgos aikštelę, terasą. Kurioje vasaros metu veiktų lauko kavinė. Terasoje po stogeliu projektuojama rūkymo zona.

Dvidešintame aukšte projektuojamas restoranas su baru centre ir skirtingų dydžių baldais orientuotais į atsiveriančią panoramą.

Dvidešimt pirmame aukšte įrengiami prabangūs apartamentai su vonios, saunos patalpa atribota kintančio skaidrumo atitvaromis. Įrengiama universali konferencijų salė.

19a. esamais laiptais (arčiau prie išorinio perimetro) galima patekti į 18 aukštą. Šio projekto apimtyje 18 aukštas nedetalizuojamas, tačiau aukštą galima būtų išnaudoti papildomoms paslaugoms, pavyzdžiui įrengiant vaikų žaidimo kambarį. Esamos santvarinės konstrukcijos ir grindų nuolydis suteiktų žaidimų erdvei išskirtinumo ir patrauklumo. Taip pat, galima būtų įrengti kelis kvadratinus metrus stiklinių grindų.

Papildomoms paslaugoms, aktyviam laisvalaikiui ir antrai atvirai apžvalgos aikštelei galima būtų išnaudoti terasą virš 21 aukšto. Jos nereikėtų dengti tinklu.

5. AKTYVUS POILSIS

Atvira apžvalgos aikštelė projektuojama esamoje terasoje virš 19a. Tam kad užtikrinti lankytojų saugumą ir turėti kuo didesnę terasą, apsauginis tinklas projektuojamas ties kraštu.

Ekstremalioms pramogoms, projektuojami (demontuojami) metalo profilių ir stiklo konstrukcijų takai išsikišantys iš bokšto taurės (stiklinės grindys). Siaurasis takas skirtas vaikščiojimui kraštu, lגasis – šuoliams su lynu. Platusis – asmenukių ore darymui.

6. APŠVIETIMO SPRENDINYS-

Ant 3a stogo projektuojama universali bokšto apšvietimo ir 3d projekcijų sistema. Tokiu būdu, bokšto atraktyvums ir įspūdis tamsiuoju paros metu, priklausytų nuo 3d projekcijų kokybės ir profesionalumo. Tai būtų puiki erdvė reikštis įvairiems video menininkams.

7. KONSTRUKCIJOS IR MEDŽIAGIŠKUMAS

Visos bokšto laikančiosios konstrukcijos išlaikomos ir nekeičiamos. Gelžbetoniniame kamiene naujos angos nekertamos. Korozijos pažeistas konstrukcijas būtina remontuoti.

Pagrindinės bokšto taurės laikančios konstrukcijos – plokštuminės santvaros apjungtos erdvine ryšių sistema ir gelžbetoniniu taurės kevalu išsaugomos ir remontuojamos. Metalinis 20-21a konstrukcinis karkasas išsaugomas, demontavus apdailą jos padengiamos antikorozine danga. Esamos standumo juostos išsaugomos. Išėjimo į terasą angos įrengiamos pakeičiant grindų dangos lygį. Kiti bokšto konstrukcijų remonto darbai sprendžiami atlikus papildomus tyrimus techninio ir darbo projekto metu.

8. GAISRINĖ SAUGA

Kiekvienas aukštas projektuojamas kaip atskiras gaisrinis skyrius įrengiant priešgaisrinę užuolaidą ties projektuojamais laiptais 19-21a. Iš kiekvieno aukšto numatomi išėjimai į evakuacinę laiptinę.

9. INŽINERINIAI TINKLAI

Remontuojant bokštą būtina sutvarkyti inžinerinius tinklus. Pakeisti vidaus elektros instaliaciją, vandentiekį, vėdinimo, oro kondicionavimo ir šildymo sistemas.